

บทที่ 10

พื้นที่วัฒนธรรมดนตรีอำเภอบรรพตพิสัย

10.1 พื้นที่ทางกายภาพอำเภอบรรพตพิสัย

ในสมัยโบราณ อำเภอบรรพตพิสัยมีฐานะเป็นเมืองจัตวา มีชื่อว่า เมืองบรรพตพิสัย มีผู้ว่าราชการปกครอง ที่ว่าการเมืองเดิมตั้งอยู่บนฝั่งตะวันออกของแม่น้ำปิง หมู่ที่ 5 ตำบลตาสังข์ ต่อมาในปี พ.ศ. 2453 ได้ยกฐานะเป็นอำเภอจึงได้ย้ายที่ว่าการอำเภอตั้งอยู่ฝั่งตะวันตกของแม่น้ำปิง ที่บ้านส้มเลี้ยว หมู่ที่ 2 ตำบลท่าจั่ว ครอบคลุมทุกวันนี้

เหตุที่เรียกกันว่า บรรพตพิสัย นั้น เพราะว่าในท้องที่นี้มีภูเขาสูงหนึ่งชื่อว่า เขาหน่อ ตั้งอยู่ที่บ้านเขาหน่อ หมู่ 2 ตำบลบ้านแดน ถ้ามองในระยะไกล ๆ จะเห็นเป็นรูปคล้ายพระปรางค์ ตั้งเรียงรายอย่างสวยงามและเป็นระเบียบ นอกจากนั้นยังมีภูเขาอื่นอีกหลายลูกตั้งอยู่บริเวณใกล้เคียงกัน ทำให้เพิ่มความสวยงามยิ่งขึ้น จึงได้ชื่อว่า บรรพตพิสัย

สภาพภูมิศาสตร์

ที่ตั้งอำเภอบรรพตพิสัย อยู่ทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือของจังหวัดนครสวรรค์ มีพื้นที่ประมาณ 727.36 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 454,600 ไร่ สภาพพื้นที่เป็นที่ราบลุ่มเหมาะแก่การเกษตรกรรม และอยู่ห่างจากจังหวัดนครสวรรค์ประมาณ 35 กิโลเมตร

อาณาเขต อำเภอบรรพตพิสัย มีอาณาเขตติดต่อกับอำเภอ และจังหวัดใกล้เคียง ดังนี้

ทิศเหนือ ติดต่อกับอำเภอขามเฒ่าลักษ์บุรี จังหวัดกำแพงเพชร และอำเภอโพทะเล จังหวัดพิจิตร

ทิศใต้ ติดต่อกับอำเภอเก้าเลี้ยว และอำเภอเมืองนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์

ทิศตะวันออก ติดต่อกับอำเภอโพทะเล จังหวัดพิจิตร

ทิศตะวันตก ติดต่อกับอำเภอลาดยาว จังหวัดนครสวรรค์ และอำเภอขามเฒ่าลักษ์บุรี จังหวัดกำแพงเพชร

ลักษณะภูมิประเทศ

สภาพพื้นที่ทั่วไปของอำเภอบรรพตพิสัย เป็นที่ราบลุ่ม น้ำท่วมขังเป็นบางพื้นที่ มีแม่น้ำปิงไหลผ่านระยะทางประมาณ 28 กิโลเมตร ไหลผ่านตำบลตาสังข์ บางแก้ว บ้านแดน ตาสังข์ ท่าจั่ว บางตาหงาย เจริญผล และตำบลลูกวาง

ลักษณะภูมิอากาศ

อากาศจะร้อนจัดในเดือนเมษายน โดยมีอุณหภูมิสูงเฉลี่ย 33 องศาเซลเซียส และช่วงอากาศหนาวจะมีอุณหภูมิประมาณ 18-25 องศาเซลเซียส

10.2 วัฒนธรรมดนตรีอำเภอบรรพตพิสัย

จากการสำรวจวัฒนธรรมดนตรีของอำเภอบรรพตพิสัย พบวัฒนธรรมดนตรีหลายๆ ประเภท ดังนี้

วัฒนธรรมดนตรีประเภทแตรวง

จากการสำรวจพบศิลปินและวงดนตรี ดังนี้

ประเภท วัฒนธรรมดนตรี	สถานที่	ชื่อศิลปินพื้นบ้าน วัฒนธรรมดนตรี
แตรวง	เลขที่ 475 ม.7 ต.เจริญผล อ.บรรพตพิสัย จ.นครสวรรค์	นายสุชาติ นิชเปี่ยม

ตารางที่ 10.2.1 แสดงการเก็บข้อมูลวัฒนธรรมดนตรี ประเภทแตรวง
ของนายสุชาติ นิชเปี่ยม

ชื่อ นายสุชาติ นามสกุล นิชเปี่ยม อายุ 45 ปี ศิลปินประเภท แตรวง
ที่อยู่ เลขที่ 475 หมู่ 7 ตำบลเจริญผล อำเภอบรรพตพิสัย จังหวัดนครสวรรค์
โทรศัพท์ -

มีประสบการณ์กับงานวัฒนธรรมดนตรีแขนงนี้มาแล้ว 20 ปี

รับการถ่ายทอดวัฒนธรรมดนตรีแขนงนี้มาจาก มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์

ประเภท วัฒนธรรมดนตรี	สถานที่	ชื่อศิลปินพื้นบ้าน วัฒนธรรมดนตรี
แตรวง	เลขที่ 23 ม.10 ต.หนองตา อ.บรรพตพิสัย จ.นครสวรรค์	นายสุชาติ วงศ์เจริญ

ตารางที่ 10.2.2 แสดงการเก็บข้อมูลวัฒนธรรมดนตรี ประเภทแตรวง
ของนายสุชาติ วงศ์เจริญ

ชื่อ นายสุชาติ นามสกุล วงศ์เจริญ อายุ 55 ปี ศิลปินประเภท แตรวง
ที่อยู่ เลขที่ 23 หมู่ 10 ตำบลหนองตา อำเภอบรรพตพิสัย จังหวัดนครสวรรค์
โทรศัพท์ -

มีประสบการณ์กับงานวัฒนธรรมดนตรีแขนงนี้มาแล้ว 35 ปี
รับการถ่ายทอดวัฒนธรรมดนตรีแขนงนี้มาจาก ครอบครัว

วัฒนธรรมดนตรีประเภทกลองยาว

จากการสำรวจพบศิลปินและวงดนตรี ดังนี้

ประเภท วัฒนธรรมดนตรี	สถานที่	ชื่อศิลปินพื้นบ้าน วัฒนธรรมดนตรี
กลองยาว	โรงเรียนวัดบ้าน-พลึง ต.หนองกรด อ.บรรพตพิสัย จ.นครสวรรค์	นางสาวสุภัทรา กามินี

ตารางที่ 10.2.3 แสดงการเก็บข้อมูลวัฒนธรรมดนตรี ประเภทกลองยาว
ของนางสาวสุภัทรา กามินี

ชื่อ นางสาวสุภัทรา นามสกุล กามินี อายุ 47 ปี ศิลปินประเภท กลองยาว
ที่อยู่ เลขที่ 51 หมู่ 3 ตำบลหนองกรด อำเภอบรรพตพิสัย จังหวัดนครสวรรค์
โทรศัพท์ 086-2044048

มีประสบการณ์กับงานวัฒนธรรมดนตรีแขนงนี้มาแล้ว 5 ปี

รับการถ่ายทอดวัฒนธรรมดนตรีแขนงนี้มาจาก ได้รับการฝึกสอนมาจาก อาจารย์จิราวัลย์

วัฒนธรรมดนตรีประเภทแคนว

จากการสำรวจพบศิลปินและวงดนตรี ดังนี้

ประเภท วัฒนธรรมดนตรี	สถานที่	ชื่อศิลปินพื้นบ้าน วัฒนธรรมดนตรี
แคนว	เลขที่ 140 ม.8 หมู่บ้านคลองอ่างทอง ต.หนองตา อ.บรรพตพิสัย จ.นครสวรรค์	นายสวรรค์ จันอันโท

ตารางที่ 10.2.4 แสดงการเก็บข้อมูลวัฒนธรรมดนตรี ประเภทแคนว ของนายสวรรค์ จันอันโท

ชื่อ นายสวรรค์ นามสกุล จันอันโท อายุ 45 ปี ศิลปินประเภท แคนว
ที่อยู่เลขที่ 140 หมู่ 8 หมู่บ้านคลองอ่างทอง ตำบลหนองตา อำเภอบรรพตพิสัย จังหวัด
นครสวรรค์
โทรศัพท์ -
มีประสบการณ์กับงานวัฒนธรรมดนตรีแขนงนี้มาแล้ว 16 ปี
รับการถ่ายทอดวัฒนธรรมดนตรีแขนงนี้มาจาก ฝึกซ้อมในหมู่เพื่อน

วัฒนธรรมดนตรีประเภทวงดนตรีไทย

จากการสำรวจพบศิลปินและวงดนตรี ดังนี้

ประเภท วัฒนธรรมดนตรี	สถานที่	ชื่อศิลปินพื้นบ้าน วัฒนธรรมดนตรี
วงดนตรีไทย “ปี่พาทย์-มอญ” “ซิ่นเสกทองเรื่องศิลป์”	เลขที่ 138/3 ม. 1 ต.บางตาหงาย อ.บรรพตพิสัย จ.นครสวรรค์	นายซิ่น ภูมิสัตย์

ตารางที่ 10.2.5 แสดงการเก็บข้อมูลวัฒนธรรมดนตรี ประเภทวงดนตรีไทย “ปี่พาทย์-มอญ”
ของนายซิ่น ภูมิสัตย์

ชื่อ นายซิ่น นามสกุล ภูมิสัตย์ อายุ 67 ปี ศิลปินประเภท วงดนตรีไทย “ปี่พาทย์-มอญ”
ที่อยู่ เลขที่ 138/3 หมู่ 1 ตำบลบางตาหงาย อำเภอบรรพตพิสัย จังหวัดนครสวรรค์
โทรศัพท์ 089-9064790

มีประสบการณ์กับงานวัฒนธรรมดนตรีแขนงนี้มาแล้ว 53 ปี
รับการถ่ายทอดวัฒนธรรมดนตรีแขนงนี้มาจาก นายจำรูญ เจริญศิลป์

.

ประเภท วัฒนธรรมดนตรี	สถานที่	ชื่อศิลปินพื้นบ้าน วัฒนธรรมดนตรี
วงดนตรีไทย “เป๊พาทย์” “สังสรรค์ ประเสริฐศิลป์”	เลขที่ 140 ม. 3 ต.หนองกรด อ.บรรพตพิสัย จ.นครสวรรค์	นายสรรค์ กะมะเรศ

ตารางที่ 10.2.6 แสดงการเก็บข้อมูลวัฒนธรรมดนตรี ประเภทวงดนตรีไทย “เป๊พาทย์”
ของนายสรรค์ กะมะเรศ

ชื่อ นายสรรค์ นามสกุล กะมะเรศ อายุ 57 ปี ศิลปินประเภท วงดนตรีไทย “เป๊พาทย์”
ที่อยู่ เลขที่ 140 หมู่ 3 บ้านพลังไพร ตำบลหนองกรด อำเภอบรรพตพิสัย
จังหวัดนครสวรรค์
โทรศัพท์ -

มีประสบการณ์กับงานวัฒนธรรมดนตรีแขนงนี้มาแล้ว 31 ปี
รับการถ่ายทอดวัฒนธรรมดนตรีแขนงนี้มาจาก บิดา

